

Serveringstillstånd i Ulricehamns kommun

Detta gäller för att få tillstånd att servera alkohol

Sverige har en strikt alkohollag. Den finns till för att begränsa konsumtionen och motverka alkoholskador. Där det serveras alkohol ska det vara ordning och reda så att människor kan äta, dricka och umgås under ordnade former.

Det är ingen rättighet att få tillstånd att servera alkohol utan en möjlighet för den som uppfyller alkohollagens högt ställda krav. Alla som söker serveringstillstånd har samma regelverk att följa och bedöms enligt samma kriterier. Ulricehamns kommun som är tillståndsmyndighet får inte ge tillstånd för servering eller provsmakning om lagens krav inte är uppfyllda (alkohollagens 8 kapitel).

Att ha serveringstillstånd innebär att du som tillståndshavare har rätt att mot betalning servera de drycker som tillståndet omfattar.

När serveringstillstånd krävs

All servering av alkoholdrycker kräver serveringstillstånd. Med servering menas försäljning till konsument för att dricka på stället. Priset på drycken saknar betydelse. Om servering av alkoholdryck ingår som en del i ett arrangemang där deltagarna betalar entré eller avgift är det också servering.

Allmänhet eller slutet sällskap

Serveringstillstånd kan gälla servering till både allmänheten eller till ett slutet sällskap. För slutet sällskap måste medlemskretsen vara känd i förväg. Det gäller alltså inte om gästerna kan lösa medlemskap i entrén. Det krävs också ett gemensamt intresse eller annat samband mellan gästerna. Det är därför inte ett slutet sällskap om annonsering sker så att vem som helst kan anmäla sig och arrangemanget är det enda gemensamma.

Exempel på gäster som ofta utgör slutna sällskap enligt alkohollagen är bröllopsgäster, anställda på en arbetsplats, medlemmar i en förening eller en organisation.

Tillstånd för servering i slutet sällskap kan vara aktuellt för en förening, organisation eller arbetsplats, men också för arrangör som går att anlita för olika slutna sällskap som inte blandas med varandra.

Stora sällskap

Antalet gäster kan också spela roll. Om till exempel alla invånare i Ulricehamns kommun är gäster är det inte ett slutet sällskap. En tillställning som är en allmän sammankomst eller offentlig tillställning enligt ordningslagen räknas aldrig som ett slutet sällskap i alkohollagens mening. Om olika slutna sällskap blandas är sällskapet inte slutet. Om det inte är ett slutet sällskap så räknas det som allmänheten.

Serveringstillståndets omfattning

Drycker som kräver tillstånd

Serveringstillstånd gäller alkoholdryckerna spritdrycker, vin, starköl, andra jästa alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat. Tillstånd för pausservering kan endast gälla starköl, vin och andra jästa alkoholdrycker.

Stadigvarande eller tillfälligt

Tillstånd kan gälla året runt eller årligen under en viss period. Då kallas det stadigvarande serveringstillstånd. Det kan även gälla en enstaka period eller ett enstaka tillfälle och är då ett tillfälligt serveringstillstånd.

Vem som serveringstillståndet gäller

Ett serveringstillstånd gäller alltid för en bestämd tillståndshavare och ett specifikt serveringsställe. Undantag är stadigvarande tillstånd för catering i slutet sällskap där serveringsstället kan variera.

För att få tillstånd måste du visa att du har rätt att disponera serveringsstället. Det gör du genom att skicka med kopia av hyresavtal eller bevis om att fastigheten ägs av dig. Vid uteservering måste kopia av Polismyndighetens tillstånd eller intyg från privat hyresvärd lämnas. Är det ett tillfälligt arrangemang ska du lämna kopia av uppdragsavtalet.

Tillstånd för att servera alkohol i ett gemensamt utrymme kan du och andra tillståndshavare få vid exempelvis mässor och festivaler samt på mattorg i köpcentrum. Varje person med tillstånd ansvarar för ordning och nykterhet i det gemensamma utrymmet enligt alkohollagen. Tillståndet kan endast fås om du har ett eget serveringstillstånd för egna lokaler i anslutning till det gemensamma serveringsutrymmet.

Krav på dig som söker tillstånd

Personliga och ekonomiska förhållanden

Kraven på lämplighet för dig som söker är högt ställda eftersom servering av alkoholdrycker är en socialt ansvarsfull uppgift. Att få tillstånd förutsätter att du förväntas kunna driva serveringen enligt lagen. Du som söker måste själv visa att du uppfyller kraven på lämplighet och skicka in de handlingar som prövningen kräver. Du kan bara

få tillstånd om du är minst 20 år och om du inte har en förvaltare. Ulricehamns kommun prövar:

- din ekonomiska skötsamhet och om du eventuellt har brottslig belastning
- dina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt
- om verksamheten kommer att drivas enligt kraven i alkohollagen

Om den som söker är en juridisk person gäller kravet på lämplighet även de som har ett betydande inflytande som till exempel vd, styrelseledamöter, delägare, aktieägare eller platschef. En juridisk person som är delägare och dess företrädare ska också vara lämpliga. Även andra ekonomiska intressenter, som privata kreditgivare, kan ha ett betydande inflytande och ska då också uppfylla kravet. Tillstånd kan inte ges för en provotid om prövningen av lämpligheten inte är klar.

Ekonomi

Du som söker ska ha koll på din ekonomi och hålla dig inom lagens gränser. Det innebär att du kan få avslag på din ansökan om serveringstillstånd om du misskött dina skatte- och avgiftsinbetalningar eller på annat sätt varit oaktsam med din eller företagets ekonomi.

Du ska kunna visa att din restaurangverksamhet har stabil ekonomi. Om du har ett nystartat företag eller är ny som företagare är det viktigt att visa en finansieringsplan. Du ska skriftligen bevisa varifrån kapitalet att starta företag kommer.

Vi kräver detta för att se att serveringen inte finansieras med illegala pengar och vi kontrollerar samtidigt så att du inte är ekonomiskt beroende av någon olämplig. Du ska inte heller ha ekonomiska åtaganden som på ett betydande sätt begränsar möjligheterna att bestämma driften. Exempel på det kan vara starkt begränsande leverans- eller marknadsföringsavtal.

Brottslig belastning

Om du är dömd för brottslighet eller har varit inblandad i konkurs, kan det också vara skäl för avslag. Om du exempelvis dömts för narkotikabrott, trafiknykterhetsbrott, våldsbrott eller ekonomisk brottslighet ska minst tre år ha gått sedan brottet begicks innan du kan få serveringstillstånd. Om du suttit frihetsberövad så räknas inte denna tid in i de tre åren. Även då ett serveringstillstånd har återkallats på grund av brister ska minst tre år gå innan nytt tillstånd kan ges.

Kunskapsprov

Du måste känna till de lagar och regler som finns kring att driva serveringsverksamhet. Därför ska du göra ett kunskapsprov hos Ulricehamns kommun. Du får lov att göra två omprov om du inte klarar det på första försöket. Tre underkända prov ger avslag på din ansökan. Kunskapsproven är framtagna av Folkhälsomyndigheten och görs via dator.

Undantag

Om du redan har serveringstillstånd, eller redan avlagt ett godkänt kunskapsprov, behöver du inte göra provet. Du kan också undantas vid ansökan om tillfälligt serveringstillstånd för slutet sällskap om serveringen gäller vid ett tillfälle och att det inte finns planer på ytterligare tillfällen.

I mindre bolag, föreningar och dylikt ska i regel minst hälften av personerna som har ett betydande inflytande och som är aktiva i rörelsen ha kunskaper i alkohollagstiftningen. I större företag, till exempel hotell- och restaurangkedjor, där ägarna och företagsledningen inte deltar i den dagliga driften, är det tillräckligt om kunskaperna finns hos er som arbetar operativt i ledande ställning.

Stadigvarande serveringstillstånd

För servering till allmänheten

Lokalen

Lokalen måste vara registrerad hos kommunens miljöenhet som livsmedelsanläggning. Det ska finnas ett kök där det kan lagas ett varierat utbud av maträtter i anslutning till serveringslokalen. Utrustningen ska hålla viss standard. Vanlig lägenhetsspis eller mikrovågsugn är inte tillräckligt.

Serveringen ska ha lämpligt antal sittplatser för matservering i förhållande till lokalens storlek, en överblickbar serveringsyta och god standard på utrustningen. Gästerna ska i normalfallet kunna beställa och bli serverade vid bordet. Eventuell drinkbar får endast ta en mindre del av ytan och ska finnas nära matsalen.

En uteservering ska ha bord med sittplatser där mat ska kunna serveras. Samma regler gäller för uteserveringar även under årets kallaste månader. Uteservering ska ligga i anslutning till serveringslokalerna. Tillstånd beviljas inte i så kallade satellitserveringar.

Utbud av mat

Lagad eller tillredd mat ska finnas under hela serveringstiden. Det innebär att råvaror ska ha förädlats på plats. Det ska serveras ett varierat utbud av maträtter (med en meny som innehåller förrätter, huvudrätter och efterrätter).

Rätterna behöver inte vara varma, men enbart sallader eller smörgåsar räknas inte som tillredd mat och uppfyller inte heller kravet på ett varierat utbud av maträtter. En verksamhet som enbart serverar enklare mat som till exempel smörgåsar eller korv med bröd, kan inte få serveringstillstånd. Gatukök och caféer är exempel på den typen av serverings-ställen.

Efter klockan 23.00 är kraven på serveringsutbudet lägre. Du ska då kunna erbjuda gästerna minst två olika maträtter. Det kan vara enklare kalla rätter eller sådana som kan värmas i mikrovågsugn. Rätterna måste vara lagade eller tillredda på serveringsstället. Enbart chips och nötter räknas inte som maträtter. Den mat som erbjuds bör marknadsföras skriftligen i lokalen under serveringstiden.

Servering till slutet sällskap

Utbud av mat

Serveringen ska erbjuda tillredd mat under hela serveringstiden. Det finns inget krav om kök eller att maten lagas på plats.

Cateringverksamhet

Om du bedriver catering för slutna sällskap kan du få stadigvarande serveringstillstånd om du har ett eget kök där maten lagas. Du måste för varje nytt tillfälle anmäla den lokal där serveringen ska ske och kommunen måste godkänna den. Serveringstillstånd för cateringverksamhet gäller i den kommun som gett tillståndet.

Pausservering

Det finns inget krav på mat eller kök för att servera alkohol i foajé till teater eller konsertlokal under paus av föreställning eller konsert.

Brandsäkerhet

En lokal för ett serveringstillstånd måste vara lämplig ur brandsäkerhetssynpunkt. Denna bedömning gör räddningstjänsten. Brandsäkerhetskraven gäller även vid catering i de lokaler som är avsedda för allmänheten. Om du erbjuder catering i någons hem eller på en arbetsplats gäller de inte.

Tillfälligt serveringstillstånd

Tillfälligt serveringstillstånd förutsätter att verksamheten inte sker regelbundet. Därför kan du eller en lokal få tillfälligt tillstånd vid högst tio enstaka tillfällen per år. Om du har en mer omfattande verksamhet ska ett stadigvarande tillstånd sökas.

Servering till allmänheten

Tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten kan ges vid bland annat festivaler och evenemang. Det ska finnas tillredd mat under hela serveringstiden. Det finns inget krav om kök eller att maten lagas på plats. Livsmedelshanteringen ska uppfylla gällande lagstiftning.

Serveringen ska ske på en serveringsyta som är avgränsad gentemot övriga omgivningar. Ulricehamns kommun är restriktiv med tillstånd för servering av spritdrycker vid sådana arrangemang och framförallt där alkoholservingen är det huvudsakliga syftet.

Servering till slutet sällskap

Det ska finnas tillredd mat under hela serveringstiden. Det finns inget krav om kök eller att maten lagas på plats.

Pausservering

Det finns inget krav på mat eller kök för att få serveringstillstånd att servera i foajé till teater eller konsertlokal under paus av föreställning eller konsert.

Rättigheter om du har serveringstillstånd

Folköl

Du får servera folköl utan att först anmäla det till Ulricehamns kommun om du har serveringstillstånd.

Kryddning av sprit

Om du har stadigvarande tillstånd att servera spritdryck har du också rätt att krydda spriten för servering (som snaps) i den egna rörelsen. Du måste göra en anmälan till Ulricehamns kommun före du påbörjar kryddning. Shots-blandningar är inte tillåtna. Det ska vara snaps i vedertagen svensk betydelse. Verksamheten ska ske i liten skala.

Rumsservering och minibar

Om du driver hotell som har restaurang med serveringstillstånd får du servera alkoholdrycker på hotellrummet och från minibar på rummet. Det ska i så fall meddelas Ulricehamns kommun.

Provsmakningstillstånd

Med provsmakning menas små mängder av olika produkter för en uppfattning om kvalitet och smak. Tillstånd för provsmakning av alkoholdrycker kan ges i två fall:

1. Partihandlare kan få tillfälligt tillstånd för provsmakning vid arrangemang för allmänheten. Varje partihandlare som ska delta ska lämna in en egen ansökan om tillstånd.
2. Den som tillverkar alkoholdrycker från råvaror som produceras på den egna gården, och som inte har ett serveringstillstånd, kan få tillstånd för provsmakning av dessa drycker vid tillverkningsstället.

Vid provsmakning måste antalet provsmakningar vara valfritt och enstaka kuponger kunna köpas. Att provsmaka mer eller köpa flera kuponger samtidigt får inte bli billigare än att köpa enstaka kuponger. Ett visst antal provsmakningar eller dryckeskuponger får inte ingå i entréavgift eller liknande.

Vid provsmakning finns inget krav på matservering. Före provsmakning ska erbjudas måste en anmälan göras till Ulricehamns kommun.

Vad som påverkar tillståndsbedömningen

Om serveringsställets placering riskerar att störa ordningen och skapa särskild risk för människors hälsa, kan kommunen avslå ansökan om serveringstillstånd. Detta kan gälla även om övriga krav i alkohollagen är uppfyllda. Vid varje ny tillståndsprovning tar vi hänsyn till dessa faktorer.

Vi kan också besluta om ändringar i ett befintligt tillstånd. Polisens åsikt om ordningsläget i området väger tungt samt miljöenhetens bedömning av risken att närboende störs. Denna hänsyn väger tyngre i bedömningen om den skulle ställas mot affärs- och konkurrensmässig hänsyn. Det innebär att om miljöenheten misstänker att ett serveringstillstånd skulle kunna orsaka besvär för kringboende, kan det innebära att ansökan avslås.

Serveringens inriktning

Vi är restriktiva med tillstånd om verksamheten eller arrangemanget främst riktar sig till ungdomar. Ulricehamns kommun vill förhindra renodlade dryckesställen och värderar därför ambition om matservering noggrant.

Ansökan kan avslås om det visar sig att du som söker har låg ambition att servera mat. Vi är restriktiva med tillstånd när spel är ett dominerande inslag i verksamheten.

Alkohol- och narkotikapolicy

När Ulricehamns kommun gör bedömning inför tillstånd lägger vi stor vikt vid serveringsställets alkohol- och narkotikapolicy för gäster och personal. Därför måste du alltid lämna in en sådan vid ansökan om tillstånd.

Serveringsställets läge

För många serveringar i ett område kan innebära ökad risk för brottslighet och störningar för boende i området. Därför tar vi hänsyn till detta i vår provning.

Alkoholservice nära skolor, fritidsgårdar eller andra miljöer där barn och unga vistas försöker vi begränsa. Samma sak gäller också nära boenden för personer med missbruksproblematik. Vi är försiktiga med serveringstillstånd i idrottsanläggningar och vid idrottsevenemang. Ulricehamns kommun är mindre återhållsam när det gäller större nationella och internationella seniorevenemang. Alkoholservice i kommunens lokaler är inte tillåtet.

Serveringstider

Servering av alkohol får inte börja tidigare än klockan 11.00 och inte pågå längre än till klockan 01.00 om inte kommunen beslutar annat. Om Polismyndigheten godkänner och Ulricehamns kommun inte misstänker att det kan skapa olägenhet vad gäller ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa, kan serveringstiden förlängas till klockan 02.00. Längre tid beviljas aldrig.

Varje serveringsställe bedöms på egna grunder. Serveringstiderna regleras för att bidra till nykterhet och ordning då social hänsyn väger tyngre än affärsmässig. Kommunen bedömer varje ansökan för sig och ser på risken för störningar i varje enskilt fall. Särskilda faktorer som husets ljudisolering och restaurangtätheten i området kan påverka serveringstiden.

Därför är det inte säkert att ett serveringsställe får förlängd öppettid för att en annan servering i området har det. Om det finns särskilda skäl, till exempel osäkerhet om serveringstiden kan medföra olägenheter eller hälsorisker, kan Ulricehamns kommun tillämpa en provotid. Då måste tillståndshavaren ansöka igen för att serveringstiden ska bli stadigvarande.

Villkor kan krävas för tillstånd

Ibland kan tillstånd att servera alkohol komma med villkor. Exempel på det är krav om ordningsvakter, bordsservering eller olika utrymningstider för olika lokaler.

Vid senare serveringstider, nöjesinriktad verksamhet och tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten, är det oftast förenat med krav om

ordningsvakter. Samråd sker då alltid med polisen. Villkor kan bara anges vid beslut om tillstånd. Ett redan givet tillstånd kan inte få nya villkor. Däremot kan villkor tas bort.

Prissättning

Prissättningen får inte främja försäljning av drycker med högre alkoholhalt och det får inte förekomma någon rabatt för mängdköp.

Förändringar i tillstånd, verksamhet eller bolag

Om du önskar förändra något i ditt tillstånd måste du ansöka på nytt. Det kan gälla serveringstid, att tillstånd önskas i uteservering eller ytterligare lokal, att det ska avse allmänheten istället för slutet sällskap, etc.

Om verksamheten läggs ned eller stängs tillfälligt ska det anmälas. Samma gäller om verksamheten förändras genom till exempel en ombyggnad av serveringslokalerna, att en ny person med betydande inflytande tillkommer eller ersätter någon som lämnar. Anmälan ska göras i förväg. Om inte förändringen har kunnat förutses ska anmälan göras omgående.

Ett tillstånd gäller alltid för en tillståndshavare med ett specifikt organisations- eller personnummer. Om någon annan enskild eller juridisk person ska ta över verksamheten, krävs ett nytt tillstånd. Om en verksamhet överläts men samma juridiska person ska driva verksamheten, till exempel om aktierna i ett aktiebolag överläts, ska ett nytt tillstånd inte sökas. Förändringen ska alltid anmälas.

Tillsyn

Ulricehamns kommun gör tillsyn med syfte att säkerställa att verksamheter drivs enligt gällande lagar och att konkurrens sker på lika villkor. Det finns olika typer av tillsyn.

Förebyggande tillsyn

Förebyggande tillsyn sker genom information och dialog när du söker tillstånd eller om du redan är tillståndshavare. I detta ingår utbildningar i ansvarsfull alkoholservice.

Inre tillsyn

Inre tillsyn görs genom bland annat kontroll av uppgifter från olika myndigheter till exempel om ekonomi. Vi tittar på andra myndigheters tillsyn av din verksamhet, bevakar er marknadsföring samt restaurangrapportering.

Yttre tillsyn

Vid den yttre tillsynen kontrollerar vi att din verksamhet följer det givna tillståndet och alkohollagen. I den mån det är möjligt sker alltid tillsynen oanmält när verksamheten pågår. Vi kontrollerar bland annat ordningen på och utanför serveringsstället, gästernas berusning, att alkohol inte serveras underåriga eller märkbart påverkade personer, att mat erbjuds och att marknadsföringen inte strider mot alkohollagen.

Tillsynen kontrollerar om det förekommer narkotika, om det finns brister i brandsäkerheten, men också att tillståndshavaren eller serveringsansvarig person är på plats. Kassakontroller och provtagning av alkoholdrycker kan förekomma.

Tillsynen bedrivs ibland tillsammans med andra myndigheter som Skatteverket, Polismyndigheten och räddningstjänsten. Tillsynen kan ske efter att kommunen fått polisrapporter.

Varje serveringsställe ska få minst ett besök per år. Ju mer dryckesinriktad en verksamhet är desto mer tillsyn görs. Brister leder till uppföljande besök. Du som tillståndshavare är skyldig att ge tillträde till lokalerna, lämna ut handlingar och uppgifter om verksamheten, och i övrigt utan ersättning vara till hjälp vid tillsynen.

Åtgärder efter tillsyn

Om tillsynen visar något som kan leda till åtgärder mot tillståndet får du som tillståndshavare alltid tillfälle att yttra dig innan beslut fattas. Vid yttre tillsyn får du protokollet som skrevs vid tillsynen skickad till dig om vad den visat, oavsett om det fanns brister eller inte.

Restaurangrapport och tillsynsavgift

Du som har stadigvarande serveringstillstånd ska varje år rapportera omsättning av mat och dryck samt inköpta volymer av alkoholdryck för föregående år. Rapporteringen sker i en restaurangrapport och kan göras på webben eller skriftligt. Restaurangrapporten ska vara inlämnad senast den 1 mars varje år. Lämnas rapporten in efter den 1 mars debiteras du en förseningsavgift och riskerar ytterligare åtgärder som erinran, varning eller återkallelse.

Omsättningen av alkoholdrycker inklusive moms ligger till grund för den tillsynsavgift som varje år betalas till Ulricehamns kommun för den tillsyn som bedrivs av serveringsställen med serveringstillstånd.

Så här ansöker du till kommunen om tillstånd

Ulricehamns kommuns miljöenhet utreder ansökningar och sköter tillsynen. För detta tar vi ut en avgift som bestäms årsvis av kommunfullmäktige.

Ansökan

Ansökan om tillstånd ska vara skriftlig. Du hittar den på ulricehamn.se/serveringstillstand. Här hittar du också information om vilka handlingar som krävs för ditt tillstånd.

Handläggning och beslut

Räkna med att det tar minst två månader före du får beslut om din ansökan om serveringstillstånd och var därför ute i god tid.

Tiden för att handlägga ett tillstånd påverkas av vilket typ av tillstånd du ansöker om, enskilda omständigheter, antalet remisser som tillståndet kräver, om kunskapsprov måste göras, mängden ärenden som miljöenheten handlägger samtidigt och i vissa fall miljö- och byggnämndens sammanträdestider. Du kan snabba på handläggningstiden genom att sända in kompletta handlingar och vara snabb med eventuellt begärda kompletteringar.

När ansökan bedöms som komplett, skickar handläggaren dina handlingar på remiss till exempelvis Skatteverket, Polismyndigheten och räddningstjänsten. När svar från dessa kommit bereder handläggaren anmälan inför beslut i miljö- och byggnämnden. När din ansökan är beslutad i nämnden får du ett skriftligt besked.

Åtgärder vid misskötsel av befintligt serveringstillstånd

Ett stadigvarande serveringstillstånd gäller tills vidare och tills att det återkallas. Vid en konkurs upphör tillståndet att gälla omedelbart. Om du som tillståndshavare avlider kan dödsboet fortsätta rörelsen efter anmälan till Ulricehamns kommun.

Detsamma gäller om tillståndshavaren har fått förvaltare, med uppdrag som omfattar rörelsen och förvaltaren vill fortsätta driften. En anmälan måste ha lämnats senast två månader efter dödsfallet eller beslutet om förvaltare. I annat fall upphör tillståndet att gälla.

Om du missköter dig och inte längre uppfyller kraven för serveringstillstånd eller om det förekommit brottslig verksamhet på eller i anslutning till serveringen som du känt till utan att ingripa kan, och i vissa fall ska, det påverka ditt tillstånd. Åtgärder som kan bli aktuella är erinran, varning eller återkallelse av tillståndet.

Erinran och varning är till för att uppmärksamma dig på att rätta till brister för att hindra en återkallelse av tillståndet. En återkallelse innebär att tillståndet upphör och att servering inte längre får ske. Vid allvarliga brister kan tillståndet återkallas utan föregående varning eller erinran. Erinran är en lindrigare åtgärd än en varning. Alla beslut om åtgärder kan överklagas till förvaltningsdomstol.

Mer information och ansökan: ulricehamn.se/serveringstillstand

ULRICEHAMNS
KOMMUN